

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Algemene Rekenkamer
Lange Voorhout 8
2514 ED Den Haag

**Directie Financieel-
Economische Zaken**
Kaderstelling, Control en
Evaluatie

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2024-0000109811

Datum 18-04-2024
Betreft Bestuurlijke reactie op het rapport over het
verantwoordingsonderzoek 2023

Geachte heren Duisenberg en Van der Werf,

Op 11 april 2024 heeft u ons het onderzoek "Rapport bij het jaarverslag 2023" toegezonden met het verzoek hierop te reageren. Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van dit rapport. Wij zijn verheugd over uw constatering dat het financieel beheer bij SZW op orde is. In deze brief gaan wij in op de door u gesignaleerde onvolkomenheden en op enkele conclusies en aanbevelingen.

Onvolkomenheden

U schrijft dat er vooruitgang is geboekt in de verbetering van het financieel beheer van de RCN-unit SZW. Ik zie ook een positieve ontwikkeling in de aanpak van de problemen. Het onderzoek op locatie bij de RCN-unit SZW in 2023, dat ik door twee externe experts heb laten uitvoeren, heeft geleid tot een gedegen meerjarige aanpak met verbetermaatregelen voor zowel de korte als middellange termijn. Daarmee is er nu een plan om op een gestructureerde manier de problemen aan te pakken. Ik zal de uitvoering van deze meerjarige aanpak op het gebied van financieel beheer en ICT-ontwikkeling nauwlettend blijven volgen, aangezien het behoud van draagvlak voor onze uitgaven en het rechtmatig besteden van belastingmiddelen van groot belang is. Een van de maatregelen ter verbetering van de rechtmatigheid van de uitkeringen is de nieuwe loondervingsapplicatie. Hierbij wordt ook een pilot uitgevoerd met een koppeling met het betaalsysteem van de Belastingdienst Caribisch Nederland. Het implementeren van structurele en duurzame verbeteringen is cruciaal om de toekomstige opgaven voor de BES-eilanden het hoofd te bieden. Hier is in 2023 hard aan gewerkt en dit zal in de komende jaren ook nog een extra inzet van de RCN-unit SZW vereisen.

Een nieuwe onvolkomenheid betreft het gebrekkig autorisatiebeheer van het Financieel Dienstencentrum (FDC). Ik vind uw bevindingen hierop belangrijk omdat het FDC de financiële administratie voert voor vijf departementen. De geconstateerde bevindingen met betrekking tot het wachtwoordbeheer en toegangsbeveiliging (wijzigingsbeheer) zijn meteen begin 2024 opgelost. Aan het actualiseren van de werkprocessen wordt dit jaar gewerkt. Daarvoor worden alle beheerprocedures bij het FDC geactualiseerd worden en formeel worden vastgesteld, zodat opzet, bestaan en werking zijn geborgd.

Toezicht op de taakuitvoering door derden

Het door u geschetste belang van een sluitend toezicht op de rechtmatige besteding van publiek geld onderschrijf ik. Het verheugt mij dat u constateert dat het uitvoeringstoezicht verbeterd is. Ik zie dit als een aansporing om de ingezette weg te vervolgen. Met de versterking van het toezicht heb ik meer inzicht gekregen in de wijze waarop UWV en de SVB hun werkzaamheden uitvoeren en specifiek de rechtmatigheid controleren. Deze controle op de rechtmatigheid gebeurt in eerste instantie binnen de organisaties zelf. De interne auditdiensten toetsen dit en geven hierover een oordeel. De auditdiensten worden op hun beurt, als sluitstuk van de interne controle, ook door onafhankelijke accountants gecontroleerd. Daarmee vertrouw ik erop dat de organisaties de rechtmatigheid van de verstrekte uitkeringen voldoende beheersen.

**Directie Financieel-
Economische Zaken**
Kaderstelling, Control en
Evaluatie

Datum
18-04-2024

Onze referentie
2024-0000109811

Aandachtspunten in de bedrijfsvoering

Als aandachtspunten in de bedrijfsvoering noemt u onder andere de Regionale mobiliteitsteams (RMT's) en de afhandeling van de NOW. De RMT's en de daarbij behorende financiering, eindigen eind dit jaar. Ik zal de Tweede Kamer (TK) binnenkort informeren over de hervorming van de arbeidsmarktinfrastructuur en de regionale samenwerking bij arbeidsmarktdienstverlening. De lessen uit de RMT's, over financiering en verantwoording, worden meegenomen bij de vormgeving van de toekomstige arbeidsmarktinfrastructuur. Ik ben voornemens om de financiering te laten verlopen via bestaande financierings- en verantwoordingsystematiek van UWV en gemeenten, gericht op rechtmatige, doeltreffende en doelmatige besteding van de middelen.

Net als u vind ik het van belang de TK te blijven informeren over de afhandeling van de NOW. Het is de planning om in het lopende (tweede) kwartaal van dit jaar een brief te versturen met daarin actuele informatie over de NOW. Mochten zich in de verdere toekomst nog relevante ontwikkelingen voordoen in de afwikkeling van de NOW, dan wordt de TK daarover geïnformeerd. Eventuele budgettaire bijstellingen op de NOW worden verwerkt in de jaarverslagen van SZW.

Achterstanden sociaal-medische keuringen

U schrijft dat ik samen met UWV werk aan het terugdringen van de achterstanden bij de sociaal-medische beoordelingen voor de WIA. De afgelopen periode heb ik een aantal maatregelen genomen om de druk op sociaal-medische capaciteit bij UWV te verminderen, zoals bijvoorbeeld de tijdelijke maatregel waarbij 60-plussers een vereenvoudigde beoordeling krijgen. Die aanpak laat resultaat zien: UWV heeft in 2023 meer WIA-claimbeoordelingen kunnen doen. Dat is goed nieuws en een compliment waard aan de betrokken medewerkers van UWV. De bedoeling is dat deze maatregelen helpen om de organisatie voldoende lucht te geven om procesoptimalisaties door te kunnen voeren. Een belangrijk voorbeeld van zo'n optimalisatie is de omslag naar het werken in sociaal-medische centra, waarvan ik, samen met UWV, de komende jaren nog een groter positief effect op het aantal beoordelingen verwacht. De verdere ontwikkeling van dit model heeft mijn volle aandacht.

Tegelijkertijd stelt u ook dat er nog achterstanden zullen blijven bestaan de komende jaren, wat gepaard gaat met dat onzekerheid voor zowel werknemers als werkgevers. Dat komt ook doordat het aantal aanvragen voor WIA-beoordelingen toeneemt. De aanpak van de mismatch tussen de vraag naar, en het aanbod van, sociaal-medische beoordelingen blijft dan ook een belangrijke prioriteit.

In uw rapport refereert u ook aan de onafhankelijke commissie toekomst arbeidsongeschiktheidsstelsel (OCTAS) die op 29 februari haar eindrapport heeft gepubliceerd. Daarin staan varianten voor een toekomstig stelsel, waarin ook aangrijpingspunten zitten die positief effect zouden hebben op de mismatch. De komende periode worden de varianten ambtelijk nader uitgewerkt om de effecten, waaronder die op de mismatch, inzichtelijk te maken. Keuzes over de toekomst van het stelsel zijn aan een nieuw kabinet, maar het is mijn inzet dit zo goed mogelijk voor te bereiden.

U concludeert dat de informatievoorziening door UWV aan mijn ministerie beter is geworden. Wel blijft de monitoring van de effecten op de mismatch per maatregel een aandachtspunt. Mijn inzet is hier zoveel mogelijk inzicht in te krijgen en te verschaffen.

U constateert ten slotte dat de maatregelen om de mismatch te verkleinen, ook negatieve effecten kennen. Ik deel uw conclusie dat de tijdelijke, buitenwettelijke maatregelen geen structurele oplossing zijn en dat het van belang is om de maatregelen en de effecten daarvan goed te monitoren en de Kamer daarover te informeren. Specifiek beschrijft u dat de 60-plusmaatregel leidt tot hogere instroom in de WIA en mogelijk minder terugkeer naar werk. Om dit zoveel als mogelijk te voorkomen biedt UWV intensieve persoonlijke dienstverlening aan de groep 60-plussers die onder de maatregel valt. Wie wil, kan nog altijd ondersteuning bij re-integratie ontvangen. Zo krijgen zij wel kansen om te participeren en wordt zo veel mogelijk ondervangen dat deze doelgroep minder beschikbaar is voor de arbeidsmarkt.

Toezicht op arbeidsomstandigheden

Zoals u vaststelt werkt de Nederlandse Arbeidsinspectie systematisch aan het vergroten van de effectiviteit van haar toezicht. Daarbij past zij (gedrags)wetenschappelijke inzichten toe om te bepalen welke interventies het beste passen bij het soort overtreder. Deze aanpak kan niet zonder stevige handhavingmogelijkheden bij calculerende bedrijven. Daarom onderschrijf ik uw aanbeveling waarin u stelt dat de huidige handhavinginstrumenten niet toereikend zijn om een relatief kleine groep hardnekkige overtreders te laten naleven. Ik herken uw constatering dat de beoogde zwaardere instrumenten bij recidive lastig in te zetten zijn doordat bedrijven bewust procederen om toepassing ervan te voorkomen en omdat op grond van de regelgeving een overtreding alleen in heel specifieke situaties als recidive geldt. Ik verwelkom daarom uw aanbeveling om te onderzoeken of de problematiek van de effectiviteit van handhavinginstrumenten bij recidivisten ook in andere sectoren dan de asbestsector speelt. De onderzoeksvraag wil ik breed trekken naar alle terreinen waar hardnekkige misstanden voorkomen op het gebied van (on)eerlijk, (on)gezond en (on)veilig werk. Op die manier werk ik toe naar effectief ingrijpen, ook bij persisterende recidive.

Bestaansminimum bij betalingsregelingen

U benoemt in uw onderzoek de coördinerende rol van SZW voor het beschermen van het bestaansminimum van mensen met meerdere schulden. Zoals in de Rijksincassovisie¹ aangekondigd ben ik een verkenning gestart op welke wijze de uitwisseling van gegevens over lopende betalingsregelingen tussen (publieke en later mogelijk private) invorderingsinstanties kan worden verbeterd. Een belangrijk aspect hierbij is te onderzoeken of er een aparte wettelijke grondslag

**Directie Financieel-
Economische Zaken**
Kaderstelling, Control en
Evaluatie

Datum
18-04-2024

Onze referentie
2024-0000109811

¹ Tweede Kamer, 2023-2024, 24 5115, nr. 724.

moet worden gecreëerd om de benodigde gegevens uit te wisselen, zodoende wordt contact opgenomen met de Autoriteit Persoonsgegevens.

Schijnzelfstandigheid

U dringt naar aanleiding van uw terugblik op het jaarverslag van 2022 aan op het haast maken met de Wet verduidelijking beoordeling arbeidsrelaties en rechtsvermoeden (VBAR). De internetconsultatie van deze wet heeft veel reacties opgeleverd. Ik vind een nauwkeurige beoordeling en zorgvuldige verwerking van deze reacties van belang en dit kost tijd. Ik blijf mij inspannen voor inwerkingtreding van de wetgeving per uiterlijk 1 januari 2026.

Tot slot feliciteren wij u met de introductie van de webapplicatie 'Ons geld ontcijferd'. Wij vinden het van belang dat op die manier getracht wordt het VO toegankelijker te maken voor een groot publiek. Tevens willen wij u bedanken voor de prettige samenwerking in 2023 en wij zien uit naar uw onderzoeken in het lopende jaar.

Hoogachtend,

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

De minister voor
Armoedebeleid, Participatie
en Pensioenen

C.E.G. van Gennip

C.J. Schouten

**Directie Financieel-
Economische Zaken**
Kaderstelling, Control en
Evaluatie

Datum
18-04-2024

Onze referentie
2024-0000109811